

РОЗДІЛ

1

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО В НАШОМУ ЖИТТІ

«Ще мільйони слів і мелодій залишились не записаними, ті, які вже від нас давно пішли, ті, що полинули у вічність. Що зараз? Зараз приходить нове покоління, якому хочеться зробити щось нове, оригінальне, бо воно думає, що донині ніхто такого не робив. Ці люди думають, що тільки вони здатні це зробити. Ось на такому пориві й живе українська пісня сьогодні...»

Ніна Матвієнко

МУЗИКА КРІЗЬ ВІКИ

Чи замислювалися ви над таємницями музики, яка впливає не тільки на людину, а й на все живе на нашій планеті? Навіщо людині музика? Тільки припустіть, що сталося б, якби зникла вся музика. Чи змогло б жити людство без неї?

Ще давньогрецький філософ Піфагор зауважував, що кожна планета має власну музику, що вона по-особливому «звучить». Музика, а саме її головні елементи — мелодія і ритм, здатні по-різному впливати на емоційний стан людини. Нехай кожний із вас спробує поекспериментувати: коли сумно — увімкнути веселу музику, а якщо весело — сумну. Чи зміниться настрої?

Музика навіть здатна впливати на долю людей: може закликати до боротьби та перемоги, вести за собою, лікувати душевні рани, заспокоювати тощо. У чому ж секрет невичерпної сили музики? Можливо, у тому, як саме вона виражає людські почуття — мовою звуків, ритмів, музичних інтонацій...

МУЗИЧНИЙ КАЛЕЙДОСКОП

Незадовго до Першої світової війни газети всього світу повідомили про трагічну катастрофу найбільшого на той час міжконтинентального пароплава «Титанік». В океані він не зміг оминати крижану гору — айсберг.

Як виявилось згодом, врятувати вдалося переважно жінок і дітей, та й то не всіх. Раптом люди, охоплені страхом і панікою, побачили, як на верхню палубу вийшли музиканти симфонічного оркестру, які щовечора виконували музику для пасажирів «Титаніку». Музиканти, з інструментами в руках, розсілися в тій самій послідовності, що й на концертах, і заграли...

Заграли Третю симфонію Бетховена — героїчну симфонію героїчного композитора. Симфонію великого музиканта, чиє життя і творчість були насичені невтомною, напруженою боротьбою із жорстокою долею, що спіткала на нього з перших до останніх днів, боротьбою з горем, нужденністю, приниженнями та несправедливістю, боротьбою за щастя, радість.

Смертельно поранений «Титанік» гинув повільно, болісно, довго, немов не хотів розлучатися із життям. А сотні людей, приречених разом з ним на загибель, слухали музику Бетховена, яка зміцнювала їхню волю, кожна зіграна нота наповнювала їхні серця мужністю, відволікала від паніки й душевних страждань — від того, що неминуче загрожувало кожному на кораблі.

Музика звучала доти, поки холодний квітневий океан не накрив палубу разом із музикантами, разом з останніми звуками бетховенської симфонії.

Тож якою могутньою силою має володіти музика, щоб надати людям підтримку в трагічні миті їхнього життя, допомогти їм зберегти душевну рівновагу, людську гідність!

За Д. Кабалевським

Фото музикантів оркестру «Титаніка»

Я у світі музики: сприймаю, розумію

Людвиг ван Бетховен, Третя симфонія (фрагмент).

Що вразило вас у прослуханій музиці? Що відчували, коли слухали цей твір? Запропонуйте власну назву цього твору. Поміркуйте, чому для свого останнього в житті концерту музиканти «Титаніку» обрали саме музику Бетховена. Пригадайте життєвий і творчий шлях композитора, про який вам відомо з уроків музичного мистецтва.

За можливості перегляньте фрагмент з останнім концертом з кінофільму «Титанік» (реж. Дж. Камерон, 1997 р.). Поміркуйте, якою силою володіла музика.